

„AR PUTEA FI ARTISTUL PE CARE ÎL AȘTEPTĂM DE 800 DE ANI” KARL ZIEGLER (1866–1945), UN ARTIST UITAT

GUDRUN-LIANE ITTU*

„HE MIGHT BE THE ARTIST WE HAVE BEEN WAITING FOR EIGHT HUNDRED YEARS” KARL ZIEGLER (1866–1945), A FORGOTTEN ARTIST

Karl Ziegler belonged to the group of Transylvanian artists who, by the end of the 19th century, had studied abroad and contributed to bridge the gap between local and European art. While all his colleagues attended the Drawing School in Budapest and the Royal Bavarian Art Academy, Ziegler, very appreciated by the Lutheran Bishop of Transylvania and the painter Georg Bleibtreu went to Berlin. In the Prussian capital city, the budding artist got acquainted with Historicism and Neoclassicism. From 1897 he became a portrait painter in great demand, while in 1904 he was appointed professor at the Karl Friedrich Museum in Posen/Poznan, where he was active until the end of WWI. In 1921 he was appointed professor at the Art Academy of Königsberg/Kaliningrad, a city he lived until his violent death. As long as members of his family were alive in Transylvania, the artist visited often his place of birth and contributed paintings to local exhibitions. Afterwards he fell into oblivion.

Keywords: Carl Dörschlag, Ludwig Schuller, Art Academy, Berlin, Historicism, Neoclassicism, portraits, historical and mythological scenes, Posen/Poznan, Königsberg/Kaliningrad.

Primul eveniment important din ultima treime a secolului al XIX-lea, prin care s-au pus bazele progresului artei germanilor din Transilvania, a fost reforma sistemului de învățământ confesional evanghelic, care rezerva educației estetice un loc central¹. Aplicarea noului program a fost facilitată de stabilirea în Transilvania a doi pedagogi de excepție, Ludwig Schuller (1826–1906), venit din Carintia (Austria), și Carl Dörschlag (1832–1917) din Hohen Lukow, landul Mecklenburg (Germania). Profesorul Carl Dörschlag a studiat la Academia de Artă din Berlin și a practicat o pictură impregnată de idealurile clasice, academiste, caracterizată prin rigoare, acribie a desenului și armonie cromatică. În anii maturității, în lucrările lui

* Dr. Gudrun-Liane Ittu, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Bulevardul Victoriei 40, 550024 Sibiu, România. Tel. 0040 269 212604, fax 0040 269 216605, e-mail: gudrunittu@yahoo.de.

¹ Walter Roth „Der Ausbau des deutsch-evangelischen Schulwesens durch Georg Daniel Teutsch”, *Beiträge zur siebenbürgischen Schulgeschichte. Siebenbürgisches Archiv*, 32 (1996): 262–268.

CREAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN PUBLICITATE

RODICA PASCU*

CREATION AND CREATIVITY IN ADVERTISING

Today, in the field of advertising, creation is considered an art – interesting and spectacular. Advertising creations of high quality usually are those combining the following attributes: originality, simplicity, clarity, an intelligent manner of communication, memorability. They are also based upon a solid strategy, they communicate a clear message in a catchy style, they are relevant, make the brand notorious, have an enduring impact on the target groups. They are designed for several media, are flexible and efficient with respect to the customer's aim of making his products well-known and expanding his business.

Advertising creation is the result of team work between those designing the concepts (copywriters) and those responsible for the visual part of the message (art directors). The main challenge is to find new creative ideas and to persuade the consumers to react to these ideas, so that the brand's communication aims may be achieved.

Keywords: *advertising, creativity, copywriting, art directing, brand.*

Creația publicitară este cel mai interesant și mai spectaculos aspect al publicității, mai ales pentru cei care apreciază fenomenul ca pe o formă de artă contemporană. „Publicitatea este locul constant al unei dialectici între artă și tehnică, intuiție și rigoare, cantitate și calitate”, afirmă Bernard Cathelat, în cartea sa dedicată analizei relațiilor dintre evoluția societății moderne și dezvoltarea publicității¹. Roderick White constată că este dificil să se definească creativitatea în publicitate: „Probabil nimeni nu poate spune cum se creează propriu-zis un mesaj publicitar. Mesajele publicitare bune sunt idei originale. Dar a avea o idee nu înseamnă că ai creat mesajul. Ea trebuie făcută să funcționeze, din punct de vedere comercial, într-un format potrivit, fie pentru tipar, fie un spot radio sau TV. Ideal este să poată funcționa în toate aceste media și să poată fi extinsă. Ideile care pot fi dezvoltate pentru o singură campanie și care să funcționeze mult timp sunt cele mai

* Dr. Rodica Pascu, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane, Str. Brutarilor nr. 3, 550201 Sibiu, România. Tel. 0040 0269 218287, e-mail ropascu@yahoo.com.

¹ Bernard Cahelat, *Publicitate și societate* (București: Editura TREI, 2005), 90.

REPREZENTAREA CORPORALĂ

RADU STĂNESE*

THE CORPoreal REPRESENTATION

The display and representation of the human body are archetypal communion and communication means, which have turned into a genuine primordial media. Much like the modern man, the prehistoric one would intuitively resort to the subliminal nature of the communication means generically called corporeality. The representations of the human body can be correctly decoded if one understands properly the anthropometric rendering of the plastic language, in which the golden ratio is a fundamental syntactic constituent.

Keywords: *body, archetype, corporeality, presentation, representation, golden ratio.*

Demersul de față, precizăm încă de la început, nu are altă țintă în afară *corpului*, o sferă cu care sursele scrise au reușit să facă, dintotdeauna, legături dincolo de limitele materialității sale. Identitatea umană, deopotrivă fizică și psihică, se manifestă prin entitatea definită de „anatomia” structural-funcțională a fiecăruia dintre noi, o rețea unde mintea și trupul, care-și pot fi reciproc instrumente, generează și recepționează împreună mesaje. Și așa cum mintea a apelat la corp pentru a-l face pe om să scrie, tot așa corpul a plămădit, cu ajutorul minții, mesaje după forma sa.

Ca și în istorie, pentru fiecare ființă umană, corpul preexistă rațiunii. Omul și-a folosit trupul înainte de a înțelege, pentru a înțelege. Așa s-au petrecut lucrurile cu primii *homo sapiens*, cei ce au început să cunoască și să re-cunoască măsurând din priviri. Probabil că asemenea nostalgii trezesc, uneori, tentația cercetătorilor de a reevalua natura arhetipală a corpului: acel *corp-artefact* ce așteaptă în străfundurile pământului, dar și în muzee; acel *corp-pământ* suflat de duhul Genezei, cel dat de Creator dar, în egală măsură, și de escatologie; acel *corp-mesaj* trimis în timp și spațiu pentru a căuta și întreține dialogul; acel *corp edenic* mistificat de cuvinte și învăluit în veșminte filistine; acel *corp-paradox*, când idolatrizat până la extaz,

* Dr. Radu Stănese, profesor asociat, Facultatea de Științe Socio-Umane Sibiu (departamentul de Jurnalistică, Comunicare și Relații Publice, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024 Sibiu, România. Tel.: +40 036 9401059; e-mail: radu.stanese@imagic.ro.

ISTORIA LUI SOFRONIM ȘI A HARITEI CELEI FRUMOASE PE RUTA FRANȚA, ELADA, FANAR, VALAHIA, TRANSILVANIA

IOAN-NICOLAE POPA*

THE STORY OF SOPHRONIMUS AND BEAUTIFUL CARITE, FROM FRANCE TO ELLADA, PHANAR, WALLACHIA AND TRANSYLVANIA

The last work of the literate and lawyer Vasile Aaron (1780–1821), The Story of Sophronimus and of the Fair Carite, Daughter of Aristephus, the Ruler of Miletus, was published in 1821, in Sibiu. It had been previously proven that the for this piece inspiration stemmed from Sophronime, a Neoclassical tale belonging to French poet and writer Jean-Pierre Claris de Florian (1755–1794).

The present paper aims to track the steps of the Transylvanian Sophronimus ... back to the ancient Greek writing. It appears that Vasile Aaron had borrowed the subject from a Wallachian boyar, the cupbearer Iordache Slătineanu, who in a volume released in 1797 by the Hochmeister printing house in Sibiu had published a translation of the original Neogreek story.

Keywords: *Vasile Aaron, Iordache Slătineanu, The Story of Sophronimus and Carite, Claris de Florian, Achilles at Schiro.*

Cercetătorul interesat de tipăriturile românești sibiene de la începutul secolului al XIX-lea va constata că în perioada 1804–1821, anii petrecuți de avocatul-literat Vasile Aaron în burgul de pe Cibin, reședință a Universității Săsești, singurele lucrări din domeniul literar apărute aici sânt datorate acestui harnic versificator pe care, cu drept cuvânt, îl putem considera cap de serie al literaturii culte românești din Transilvania.

Intelectual din pleiada luminătorilor epocii școlii Ardelene, contemporan ceva mai tânăr al unor Samuil Micu, Gheorghe șincai, Petru Maior, Ioan Piuariu-Molnar, Ioan Budai-Deleanu, Vasile Moga, Gheorghe Lazăr, cu studii teologice la Blaj și cu învățături juridice acumulate la Liceul piariștilor din Cluj, Vasile Aaron a fost un împătimit al scrisului, al mânăirii cuvintelor sub formă versificată. S-a dăruit acestei înclinații native, cizelate prin asimilarea de valori ale culturii antichității latine, dar nu a cultivat-o pe cât și-ar fi dorit, ci doar în măsura în care s-a putut

* Ioan-Nicolae Popa, str. Strandului bl. 24 sc. C, ap. 14, 550068 Sibiu, România. Tel. 0040 269 227028, e-mail: ioannicolae.popa@yahoo.com

PARADISE LOST: AN ODE TO GOD'S GRACE

ADRIANA CIOLOCA*

PARADISUL PIERDUT: O ODĂ ÎNCHINATĂ HARULUI LUI DUMNEZEU

The aim of this paper is to unfold the way in which Milton, a Puritan in the real sense of the word, moulds the Adamic myth into very original shapes. Milton enacts a shift of the sacred towards the secular, by combining religious and pagan elements. The remarkable aspect of the poem, however, is not the way Milton humanizes the most abstract mythological characters, or his diverging from the Scripture as regards Satan and the Adamic pair presented as a typically Puritan family, but the fact that he rejects the Calvinist doctrine, emphasizing God's grace, by which man can be saved. This is the most fundamental aspect of the poem, because God's grace and man's faith go hand in hand and work his salvation, in spite of his fallen condition.

Keywords: *grace, faith, salvation, Puritan family, Adamic myth, Satan.*

The greatest literary achievements of the 17th century are without any shadow of a doubt the products of many divergent beliefs as well as of many controversies. As England witnessed religious, political and economic conflicts, these dissensions were narrativized in quite different ways by the leading writers of the age. If the 17th century was an age in which, on the one hand almost everybody learnt to fight with the sword, on the other hand, there were also illuminated minds who made words sharper than a sword. Such a genius was John Milton himself, who proved a great tenacity in manipulating the words in the most musical way, because he had indeed, a very musical and encyclopedic mind. Thus, *Paradise Lost* remains a relevant literary work that demonstrates Milton's rhetoric, which is present in the very texture of the poem, as for instance, in Satan's or God's elaborated discourses, proving once again the incontestable power of words.

As Milton's masterwork is the first English epic poem in blank verse and a timeless literary work, it is but natural that it should be so widely read and interpreted. Its sublimeness, however, resides in the original portrayal of characters

* Adriana-Maria Cioloca, MA student, „Lucian Blaga”University Sibiu, English Language and Literature. 57, Str. Lungă, 555300 Cisnădie, Romania. Tel.: 0728960257. mail: cioloca_adrianamaria@yahoo.com.

ASPECTE ALE DISCURSULUI NARATIV – ITINERAR TEORETIC

ADRIAN IANCU*

ASPECTS OF NARRATIVE DISCOURSE – THEORETICAL ITINERARY

Coordinates narratology, semiotics, psychology, philosophy and sociology are possible itineraries for the narrative analysis of a Roman road in Romanian and French literature. The selection of authors and cited or discussed works and interpreted theoretical arguments that should be understood as a laboratory approach and illustrate critical issues from the standpoint of literary theory authenticity. The issue of the relationship between literary character's inner landscape and narrative discourse can be approached from the perspective of narratology, semiotics, psychology, philosophy and sociology.

Keywords: *literary character, narrative discourse, self-consciousness, inside, outside.*

Problematika relației dintre peisajul interior al personajului literar și discursul narativ poate fi abordată din perspectiva naratologiei, semioticii, psihologiei, filozofiei și sociologiei. Analizând structura nuvelei, Tzvetan Todorov afirmă că discursul narativ, aflat între dorință și modificare, corespunde formulei matematice următoare:

„Am putea să împărțim [nuvela, n.n.] în două părți făcând să treacă limita între cele două relații obligatorii: dorințe și modificarea. Din această perspectivă, prima parte expune o anumită stare de lucruri, în timp ce a doua dă o transformare a acesteia. E ușor să apropiem această organizare de cea a problemei matematice: prima poate conține *datele*, a doua aduce *soluția*”¹.

Conceptul de actant, în sensul semiotic al cuvântului este definit ca o reprezentare ce îndeplinește un act narativ, și care mediază în numele unui realizator generic, al unei funcții narrative, care poate fi întruchipat prin diferite elemente (cum ar fi un braț, un picior, trupul în ansamblul său, etc.), dar și printr-un erou sau personaj în sensul modern al conceptului. Algirdas Julien Greimas afirmă că „enunțul narativ este o relație între actanți”:

* Dr. Adrian Iancu, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Facultatea de Litere și Arte, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024 Sibiu, România. Tel. 0040 269 215556, e-mail: adrian_ianku@yahoo.fr.

DE LA „GÂNDIREA MAGICĂ” LA „DOMNIA CANTITĂȚII”

CARMEN OPRIȘOR*

FROM THE “MAGICAL THOUGHT” TO THE “QUANTITY RULE”

*In the present article we have defined the magic thought along the evolution of the human society. We emphasized the importance of the sacred for the man of the ancient societies. Then, the Renaissance was a very significant moment when modern sciences witnessed an outstanding advance and philosophy and occultism flourished under the influence of the ideas of the Neo-Platonism. The magic thought represented the first spiritual manifestation of the ancient people. Nowadays, magic is seen either as a “pre-science” or as a predecessor of many trades. In our times, magic is also perceived as an illegal activity which implies supernatural and unconventional means that defy the laws of the rational sciences as physics or chemistry. Man of the archaic societies lived in harmony with the universe while modern man lives in a **de-sacred** world. There are many people in our contemporary society who refuse to accept the transcendental dimension. Modern man is less and less confident in the power of the spiritual values such as magic or religion. At a certain point, modern man believed that all technical achievements could offer him comfort although this idea proved to be false.*

Keywords: magic thought, sacred, religion, secularization, modern sciences.

De la începutul ființării sale pe pământ, omul și-a dezvoltat multiple capacități cognitive și aptitudini de comunicare care l-au diferențiat de celelalte viețuitoare și l-au plasat pe treapta cea mai de sus a scării evolutive. Încă din epoca pietrei, „omul a admis existența a două lumi paralele, care se întrepătrund și se influențează reciproc (o lume spirituală non-materială și una materială) și a recunoscut existența manifestărilor supranaturale alături de cele naturale. Acceptarea supranaturalului (ce va cuprinde mai târziu sacrul) ca și a dualismului cosmologic (spirit – materie), este definitorie pentru gândirea magică”¹.

* Dr. Carmen Oprișor, conferențiar universitar, Departamentul de Studii romanice Facultatea de Litere și Arte, Universitatea „Lucian Blaga” – Sibiu, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024 Sibiu, România. Tel. 0040 269 215556, e-mail: carmen.oprisor@yahoo.com.

¹ Constantin Bălăceanu-Stolnici, Magdalena Berescu, *Gândirea magică. Geneză și evoluție* (București: Editura Nemira, 2009), 6.

MIMI KHALVATI ABORDATĂ DIN PERSPECTIVA TEORIEI PSIHOLOGIEI CONSTRUCTIVISTE KELLIENE, A POETICII LUI BACHELARD ȘI A SIMBOLISMULUI SUNETELOR

CLEMENTINA-ALEXANDRA MIHĂILESCU*

MIMI KHALVATI APPROACHED VIA KELLY'S PERSONAL CONSTRUCT PSYCHOLOGY, BACHELARD'S POETICS AND SOUND SYMBOLISM

Mimi Khalvati, born in Teheran, trained in Switzerland and London, where she also settled, is a living cultural proof that the Legend of Manole the Craftsman is circumscribed not only to the Romanian cultural background but also to a multicultural one. The similitude that exists between Mimi Khalvati's poetry and the Legend of Manole the Craftsman derives from the idea of walling in the living heart and the soul in order to build up the genuine literature based on self-sacrifice, empathy and the transcending of the real by aspiring to the ideal. For our paper to acquire a critical support, Kelly's personal construct theory, Bachelard's poetics and sound symbolism have also closely been turned to good account.

Keywords: *Kelly, Manole – the master builder, culture, multicultural, literature, poetry, real, ideal, construct, psychology, sound symbolism.*

Poeta Mimi Khalvati s-a născut în Teheran, a făcut școala în Elveția și Londra, a fost atrasă mai întâi spre teatru întemeind Teatru în exil, pentru ca, în jurul vârstei de 40 de ani, să îmbrățișeze poezia. Această permanentă pendulare între două lumi a generat un puternic sentiment al dezrădăcinării care reverberează în versurile din poezia intitulată „În marginea luminii”:

Asta e,
am iubit prea mult altundeva
nu neapărat alte ființe
mai degrabă alte patrii, alte culturi
care trag dâră după ele oceane¹.

* Dr. Clementina-Alexandra Mihăilescu, lector universitar, Departamentul de Studii Anglo-American și Germanistice, Universitatea Lucian Blaga Sibiu, Bulevardul Victoriei 5-7, 550024 Sibiu, 0743296623, mihailescuclementina@yahoo.com.

¹ Lidia Vianu, *Literatura contemporană britanică. Literatura Desperado* (Iași: Institutul European, 2011), 242

OCTAVIAN GOGA – GAZETAR ȘI DRAMATURG

GABRIELA PANȚEL*

OCTAVIAN GOGA – JOURNALIST AND PLAYWRIGHT

The present paper addresses just several of the articles that Octavian Goga wrote on fellow writers. He uses that opportunity in order to draw out several literary portraits, evoke moveable meetings, as well as to pass judgements. His stand on the role of the writer in the society is well known, along with his overrating of the “precursors” involved in the complex mechanism of social and political life and strife. The personality of each of these people is rendered evident by means of the stories being told and adequately seasoned with most eloquent details bound to linger in the readers’s memory. Goga’s own creative merits as a playwright have themselves got equally analyzed and assessed by fellow writers, as in the case of his play Domnul Notar (Mr. Notary Public), first performed in spring 1914, on the stage of the National Theater in Bucharest.

Keywords: Octavian Goga, outstanding representatives, books, drama, theatrical performance, speeches.

Cine a parcurs articolele lui Octavian Goga dedicate scriitorilor n-avea cum să nu observe și, mai mult decât atât, să nu fie impresionat de patosul care-l conducea în evocarea fiecărei personalități atent meșteșugite într-un story cu impact emoțional. Figurilor de scriitori și oameni de cultură evocați, cărora patina timpului și autoritatea posterității le-a ridicat, din capul locului, un soclu bine meritat, autorul le adaugă, cu un condei înflăcărat, picătura de viață capabilă să resusciteze memoria afectivă și să aducă în fața ochilor imaginea vie a celor dispăruți. Căci Goga, cu simțul lui excepțional de a mânuși cuvântul și ideea, portretizează fără surle și trâmbițe, fără figuri de stil, mizând pe liniile veridice ale „naturalului” și câștigând cu acestea. Fie că scrie despre venerabilul Iosif Vulcan, fie că îi evocă pe Alecsandri, Coșbuc, Eminescu, Caragiale, Avram Iancu, Carmen Silva, autorul își are canavaua sa inconfundabilă, ca o pecete intrinsecă personalității și convingerilor sale.

Este cunoscută poziția sa față de rolul scriitorului în societate, precum și așa-numita „supraevaluare” a acestuia în mecanismul complex al vieții politice și

* Dr. Gabriela Panțel, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Bulevardul Victoriei 40, 550024 Sibiu, România. Tel. 0040 269 212604, fax 0040 269 216605, e-mail: gabipanc@yahoo.com.

EDITORIAL ISSUES OF WILLIAM SHAKESPEARE'S DRAMA

DIDI-IONEL CENUȘER*

ASPECTE EDITORIALE ALE DRAMEI LUI WILLIAM SHAKESPEARE

The present study addresses several delicate and disturbing issues of the editing and publishing of Shakespeare's drama, based on the reconstruction of the plays from promptbooks, as well as reliable or not quarto editions. While closer than ever to the desirability of a truly, most needed, critical edition, the versions of Shakespeare's complete works differ significantly in also including or not several plays previously considered to have been apocryphal.

Keywords: *Shakespeare, drama, editorial errors, apocryphalness, critical editions.*

Almost half of Shakespeare's plays were initially published by unprincipled editors in the so-called "bad" quartos, labeled this way due to their portentous apocryphal mold.¹ Nevertheless, the other quartos, the "good" ones, were never entirely safe from apocryphal alterations, mostly due to the blatant lack of rules in the rather exclusive field of editing and printing. In the Elizabethan times that was a practice which went along with a rather general, endemic indifference to the printed word, and even with a widely spread lack of confidence in it. The printed word was looked upon as rather a curiosity and, furthermore, as much more transient as it was (and still is).

With the words on paper still considered by the vulgar as something less important than the words spoken on and off the stage, an important role continued to be played by man's urge to voice his feelings and ideas in a flexible and skillful way – which only a quasi-oral approach to literary/dramatic creativity

* Didi-Ionel Cenușer, Ph.D., Associate Professor Department of British and American Studies School of Letters and Arts Lucian Blaga University +40-269-215556; Fax: +40-269-212707. 5–7 Bd. Victoriei, Sibiu 550024, Romania. Phone: +40-269-430570, 0754-458383. Mail: cdionez@yahoo.com, didi_ionel@hotmail.com.

¹ As noticed by Gary Taylor, some of the quarto editions employ extrametrical and superfluous words and, quite often, "translate stage action into dialogue" (Stanley Wells, Gary Taylor, with John Jowett and William Montgomery. *William Shakespeare: A Textual Companion* (Oxford: Clarendon Press, 1987), 567b.

**COLECȚIA „BIBLIOTECA PENTRU TOȚI”
ÎN EDITURA LIBRĂRIEI LEON ALCALAY**

MIHAI RADU MOȚOC*

**“LIBRARY FOR ALL” COLLECTION OF LEON ALCALAY BOOKSHOP
PUBLISHING HOUSE**

“Library for all” collection, founded in 1895, has been successful to public, being dedicated to all social levels, with accesible prices and the desire to educate people. Romanian and foreign classical literature was published in perfect balance, being completed by scientific literature accesible to readers with no special training. Educational volumes have not been neglected as well as those referring to good manners in society.

The asserted purpose of Leon Alcalay publishing house was to spread the taste of reading, targeting students, military people, teachers, libraries in rural medium but also parents who wanted to offer their children instructive books.

Aiming to satisfy market, the volumes were republished providing all necessary copies, reaching 10 million at only 10 years after publication.

The analysis made on a limited number of volumes of this important “Library for all” collection, which lasted for more than 100 years, has the benefit to awaken interest for other future studies made on a much more complex material.

Keywords: *Publishing house, collection, library, cover, rare books, logo.*

Am fost foarte surprins, atunci când am citit volumul editat cu cele mai bune intenții de Biblioteca științifică a Universității „Alec Russo” din Bălți, intitulat *Carte rară în limba română din colecțiile bibliotecii*, apărut în anul 2003, care includea în această categorie de *carte rară* colecția „Biblioteca pentru toți”¹.

Cartea rară este un subiect de o mare complexitate, prin elementele care trebuie luate în seamă. Criteriile care definesc gradul de raritate constau în: anul editării, tirajul, modul de legare a cărții, hârtia utilizată de tipograf, subiectul tratat, existența de autografe sau ex-libris-uri etc.

* Mihai Radu Moțoc, inginer, 800070 Galați, Str. Brăilei nr. 17, bloc R2, sc. II, ap. 73, telefon: 0236461855; 0766.33.44.62; e-mail: motoc.radu@yahoo.com_

¹ *Carte rară în limba română din colecția bibliotecii*, Contribuții bibliografice, Fascicula 2 (Bălți: Biblioteca științifică „Alec Russo”, 2003), 20.

SCRISORI INEDITE ÎN ARHIVA AUREL CIORAN A BIBLIOTECII ASTRA DIN SIBIU

RODICA BRAD*

UNPUBLISHED LETTERS FROM AUREL CIORAN ARCHIVES

In the present article we want to spotlight the presence of a few letters got by Emil Cioran in his youth from the people who activated in the cultural field or in different publishing houses. The letters are to be found in the archives of Aurel Cioran, the writer's brother. The letters were written before the burst of the First World War. There are letters signed by C.A. Donescu, Petre Comarnescu, Constantin Noica, Pichi Pogăneanu, and Jeni Acterian, the sister of the famous brothers, Arșavir and Haig Acterian. The archives we are talking about were donated by Aurel Cioran, Emil's brother, to the Astra Library from Sibiu. These letters have both a biographical, historical, literary and a cultural importance, because they refer to the oppressive, gloomy and ominous atmosphere before the war. The messages of these letters are connected to the efforts of the intellectuals of those times to maintain peace. In order to be more accurate, we shall offer some information regarding these outstanding intellectuals, friends of Emil Cioran from the time of his youth spent in Romania.

Keywords: Cioran, letters, writers, Astra Library.

PETRE COMARNESCU CĂTRE CIORAN 1933

Petre Comarnescu (1905–1970) a fost critic literar, eseist, memorialist, jurnalist cultural și cunoscut anglist român, unul dintre fondatorii revistei *Criterion* (1934), alături de Mircea Vulcănescu și Alexandru Christian Tell. Licențiat în Filozofie și Litere, Comarnescu a făcut studii doctorale în SUA. În perioada interbelică, a colaborat la „Adevărul”, „Adevărul literar și artistic” și a fost redactor la „Vremea” (1931–1934), „Rampa”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Universul” etc. A scris cărți despre cei mai importanți artiști plastici români printre care Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, Ion Țuculescu și Constantin Brâncuși. A fost și un prolific traducător din literatura engleză și rusă în românește. S-a bucurat de o bună recunoaștere a activității sale, Camil Petrescu considerându-l „șeful generației criterioniste”, iar Mircea Eliade numindu-l „magul generației” sale.

* Dr. Rodica Maria Brad, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Departamentul de Studii Romanice, Bulevardul Victoriei 10, 550024 Sibiu, România. Tel. +40 269 216062, e-mail: rfofiu@yahoo.com.

CONTRIBUȚII LA BIBLIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ VECHIE

BOGDAN ANDRIESCU*

CONTRIBUTIONS TO THE OLD ROMANIAN BIBLIOGRAPHY

This paper aims to present the results of our research of the Old Romanian book entered upon three institutions of culture: The ASTRA County Library in Sibiu, The Széchényi National Library, The Eötvös Loránd University Library in Budapest.

The Széchényi National Library in Budapest and the Eötvös Loránd University Library in Budapest hold an important old Romanian stock of books.

The study includes old Romanian book unknown to the Romanian bibliographical sources detected in the collections of the three institutions mentioned above.

Mention must be made that we had into account three categories of books: old Romanian book unknown to the bibliographical resources, book known to the bibliographical sources only at the informational level (there hasn't been detected any copy; known copies without a complete bibliographical description); old Romanian book detected at the informational level, without the identification of any copy.

Keywords: library, public libraries in Hungary, public library in Romania, old Romanian book.

Lucrarea își propune să prezinte rezultate ale cercetării cărții românești vechi întreprinse în trei instituții de cultură: Biblioteca Județeană Astra Sibiu, Biblioteca Națională Széchényi Budapesta, Biblioteca Universității Eötvös Loránd Budapesta.

Biblioteca Județeană Astra Sibiu deține unul dintre cele mai importante fonduri de carte românească veche din țară, cercetarea noastră având în vedere cartea tipărită între anii 1801–1830. Mai mult de o treime dintre cărți, provin din centrul tipografic de la Buda, celelalte văzând lumina tiparului în Brașov, Blaj, Sibiu, București, Cluj, Iași Craiova, Neamț, Oradea, Râmnic, Viena, Sankt Petersburg. Din punct de vedere al provenienței, mare parte din fond s-a constituit ca urmare a unor achiziții realizate de bibliotecă de la anticariatele din Sibiu. Un număr mai redus de cărți provin din donații, amintind în acest sens pe George Barițiu, S. Manguica, D. Stahi.

Biblioteca Națională Széchényi Budapesta și Biblioteca Universității Eötvös Loránd Budapesta dețin un important fond de carte românească veche. Între anii

*Dr. Bogdan Andriescu, Biblioteca Județeană Astra Sibiu, Str.G. Barițiu, nr. 5–7, Sibiu, Romania. Tel. +40723495041, e-mail: bogdanastra@yahoo.com.

ZU ABSTRAKTA (BEGRIFFLICHE SUBSTANTIVE), DIE LEHNWÖRTER IM SIEBENBÜRGISCH-SÄCHSISCHEN SIND

SIGRID HALDENWANG*

ABOUT ABSTRACT NOUNS, WHICH ARE BORROWED WORDS IN THE TRANSYLVANIAN-SAXON DIALECT

The Transylvanian-Saxon dialect in Transylvania has experienced its own development since the 12th century, far from the motherland, hence its influence by the neighboring languages (Romanian and Hungarian). This is characteristic for the infiltration of loan words in all areas of Transylvanian-Saxon life. In this presentation we are taking a closer look at borrowed words which are abstract nouns. They are borrowed words which express a general behavior (attitude, approach), but also point to human interrelations. In addition there are abstract words which represent an action, a state or a character trait. The case samples are taken from the Transylvanian-Saxon Dictionary (SSWB) and its ticket archives as well as from the North Transylvanian-Saxon Dictionary (NSSWB).

Keywords: *abstract nouns, borrowed words, action, behavior, belief, human interrelations, state, character trait.*

1. VORBEMERKUNGEN

Neben der Tatsache, dass der siebenbürgisch-sächsische Dialekt, dem rund 240 Ortsmundarten angehören, sich durch sein mittelfränkisches Gepräge charakterisiert¹, sind im Laufe der Jahrhunderte (getrennt vom deutschen Sprachraum) in die siebenbürgisch-sächsischen Mundarten hauptsächlich aus den

*Dr. Sigrid Haldenwang, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Bulevardul Victoriei 40, 550024 Sibiu. Tel. 0040 269 212604, fax 0040 269 216605, e-mail: sigridhaldenwang@yahoo.de.

¹ Die siebenbürgisch-sächsische Mundartlandschaft ist nicht einheitlich. Man unterscheidet zunächst das südsiebenbürgische Mundartgebiet (es kann seinerseits nach den Stuhls- bzw. Distriktvororten folgendermaßen gegliedert werden: 1. Broos-Mühlbach-Reußmarkt (Orăştie-Sebeş-Miercurea Sibiului; cu regiunea Secaşelor); 2. Hermannstadt-Leschkirch (Sibiu-Nocrich); 3. Schenk (Cincu); 4. Schäßburg, mit dem Bogeschdorfer und Laßler Kapitel (Sighişoara cu capitlurile Băgaciu și Laslea); 5. Die zwei Stühle Mediasch-Schelk sowie das Bulkescher Kapitel (cele două Scaune: Mediaș și Șeica; împreună cu capitlul Bălcaci); 6. Reps (Rupea); 7. Kronstadt mit dem Burzenland (Braşov cu Țara Bârsei) und das nordsiebenbürgische Mundartgebiet mit 48 Ortsmundarten (dazu gehören: das Nösnerland mit Bistritz und Umgebung und das Reener Ländchen mit den umliegenden Ortschaften).

SUR LA SIGNIFICATION DE CERTAINS CHIFFRES (EXEMPLES EMPRUNTÉS AUX CONTES DE CHARLES PERRAULT)

MARIA-RODICA MIHULECEA*

ABOUT THE SIGNIFICANCE OF SOME NUMBERS (THE EXAMPLES WERE CHOSEN FROM CHARLES PERRAULT'S FAIRY-TALES)

The numbers express not only the exact and determined quantity (which is typical of numbers) but also they can convey ideas and forces that facilitate the decoding of a message. It depends on the context where these numbers appear. It is the context that lends them some subjective values.

In this article we wanted to point out the use of the numbers bearing specific nuances in the context of a fairy-tale, a literary form that enables the semantic charge of the numbers to create a magical arithmetic and to draw the listener's/reader's attention. We shall emphasize the significance of some numbers from the linguistic and stylistic point of view. It is about the numbers that we often encounter in Charles Perrault's fairy-tales - either in prose or in verse. The examples are carefully selected and they are illustrative of our analysis.

Keywords: *number, fairy-tale, use, measuring, significance.*

Dans leur activité langagière, les sujets parlants arrivent à créer, à travers le langage des images, des signes porteurs d'une fonction – à la fois référentielle (objective) et expressive (subjective) – et d'un sens, dont on ne perçoit parfois que la surface.

En nous proposant de souligner quelques emplois particuliers des chiffres qui, en tant que signes porteurs de sens et à travers certains contextes, acquièrent des valeurs affectives et attirent l'attention des interlocuteurs, nous nous arrêtons, dans ce travail, sur la catégorie de la quantification.

Les quelques remarques qui suivent n'ont autre prétention que de passer en revue, sous une forme simple, l'emploi spécial de certains chiffres dans le conte. Nous considérons qu'il convient de mentionner que les chiffres, représentant la classe des quantitatifs numériques, expriment non seulement la quantité précise (on sait que le système numérique se caractérise par précision et objectivité et indique

* Dr. Maria-Rodica Mihulecea, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024 Sibiu, România. Tel. 0040 0269 215556, e-mail: rmihulecea@yahoo.com.

UN DOCUMENT INEDIT PRIVIND IMIGRAREA GERMANILOR DIN WÜRTEMBERG ÎN TRANSILVANIA

LILIANA POPA*

AN UNPUBLISHED DOCUMENT ON GERMAN IMMIGRATION FROM WÜRTEMBERG TO TRANSYLVANIA

The Siebenbürgisch-Sächsischer Landwirtschaftsverein (Saxon agricultural association), founded on March 5th, 1845, had a publicly declared goal of improving agriculture on the Sachsenboden (Saxon Land). Its main intended strategy was to attract and colonize capable, industrious tillers. A first step towards this goal was sending pastor Stefan Ludwig Roth in the German state of Württemberg to find and attract potential colonists. An inedited, recently discovered document allows insight into the circumstances regarding the decision of a family from Plüderhausen to move to Transylvania, their travel and their accomodation to an outland life.

Keywords: *Siebenbürgisch-Sächsischer Landwirtschaftsverein (Saxon agricultural association), agriculture, colonization, Germans, Stephan Ludwig Roth.*

După perioada cât a fost dascăl, Stephan Ludwig Roth (1796–1849) a devenit predicator și pastor la Mediaș, apoi la Nemșa și Moșna. În această calitate a cunoscut în detaliu problemele țăranimii. Drept urmare, Roth a susținut în scrierile sale o mulțime de soluții pentru eficientizarea agriculturii, a economiei în general. Propunerile sale vizau, de exemplu, comasarea suprafețelor agricole mici, metode noi de prelucrare a pământului, cultivarea plantelor industriale, introducerea plugului de fier, înființarea de ferme-model, dar și construcția de drumuri sau căi ferate, precum și câștigarea de coloniști din Germania¹.

La 9 iunie 1843, cu ocazia celei de a doua adunări generale a Asociației pentru cunoașterea Transilvaniei (Verein für Siebenbürgische Landeskunde) se

* Liliana Maria Popa, Sibiu, str. Strandului, bl. 24, sc. C, ap. 14, 550068, liamariapopa@yahoo.com.

¹ *Stephan Ludwig Roth*, la http://en.wikipedia.org/wiki/Stephan_Ludwig_Roth, accesat la 28 ianuarie 2014. Friedrich Teutsch, „Die letzten deutschen Einwanderungen im Siebenbürger Sachsenland”, în: *Im neuen Reich. Wochenschrift für Leben des deutschen Volkes in Staat, Wissenschaft und Kunst*. Herausgegeben von Dr. Alfred Dove (Leipzig.: Verlag von S. Hirzel, 1872), 48, 865-868; Joseph Trausch, *Schriftsteller-lexikon oder biographisch-literarische Denk-Blätter der Siebenbürger Deutschen*, (Kronstadt: 1872), 138–141; Camil Mureșanu, „Stephan Ludwig Roth: «Nici un cuvânt despre emigrare»”, *Magazin istoric* 31, 1 (1997), 56–58.

PE SUB TEII DE PE STRADA DOMNEASCĂ

MARIUS MITROF*

UNDER THE LINDEN TREES ON STRADA DOMNEASCĂ (PRINCELY STREET)

Known as the second longest European linden street, after Berlin's "Unter der Linden", [Domnească] Princely Street from Galați traverses the city from the Danube Cliff to Carol Park. It is one of the most important of Galați, a street filled with history, belonging to the old part of town.

Situated on the hillside of the city, Princely Street appeared once with the free port status, granted for the city by Prince Mihail Sturdza in 1836, was named in honour of the ruler and was finalised by 1857.

Until 1953, Princely Street started from Royal Square (today's intersection of the Brăulei street with Princely Street) and complete the Public Garden, in Ștefan cel Mare Square, is continuing to the north, Carol King Boulevard. Buildings housing owners of different nationalities and occupations, or that were the headquarters of important institutions, Consulates, constructed with a specific architecture according to age can be admired today.

New buildings, represented by blocks of flats with their own postwar architecture according to Eastern Europe are the result of systematization started in 1953, following the mining and the destruction of the city center by the German army. Princely Street became Republic Avenue, extending toward the Danube river, over the former streets, and to the north, beyond the Public Garden. After 1990 Republic Avenue returned to the initial name, Princely Street.

Above all, Linden trees still dominate all length of about four km from Princely Street, covering the street with linden flowers fragrance in lime yellow jacket. Part of Princely Street, between "Mihai Eminescu" City Park and The Public Garden was ranked historical monument, "Domnească Street" Urban Ansembly.

Keywords: *The Linden Street, Princely street, Royal Square, architecture, Corso, Consulate, historical monument.*

Un arc de cerc străbate municipiul Galați de la sud la nord, ascunzând, de la un capăt la celălalt, sub răcoarea umbrei frunzelor de tei, o stradă ale cărei clădiri, pe alocuri, te transpun în lumea cosmopolită, plină de consulate și nume din toate națiile, așa cum avea, odinioară, Galații¹. Este strada care, astăzi, începe ca arteră

* Marius Mitrof, istoric, consilier la Direcția Județeană pentru Cultură Galați, Strada Domnească nr. 84, bloc Miorița, ap. 2, 800215 Galați, România; telefon: +40744843059, e-mail: marius.mitrof@gmail.com.

¹ Galații, la plural, pentru că „înfățișează două părți deosebite: Valea și Dealul”, Moise N. Pacu, *Cartea județului Covurlui* (București: 1891), 94.

ZUR FRAGE DES VON LEIBNIZ ANGESTREBTEN SIEBENBÜRGISCHEN KANZLERAMTES (1713)

ZSUZSA FONT*

CONCERNING THE DIGNITY OF THE TRANSYLVANIAN CHANCELLARY LEIBNIZ ASPIRED TO (1713)

The paper aims at analyzing an almost unknown biographical episode of the philosopher Wilhelm Leibniz (1646–1716). In 1713, the Transylvanian chancellery was vacant, and Leibniz, who lived since 1712 in Vienna, where he wished to create a scientific society, applied for this dignity, as he saw himself the only person to meet all the requirements for such a demanding job. Eventually, as he did not want to offend any Transylvanian “natio”, the emperor refused to appoint the famous thinker.

Keywords: *Wilhelm Leibniz, Vienna, Transylvanian chancellery, application, refusal.*

Für die siebenbürgische oder gar ostmitteleuropäische Rezeption von Gottfried Wilhelm Leibniz (1646–1716) stehen uns seit den 20er-Jahren des 18. Jahrhunderts Angaben in philosophiegeschichtlichen und kulturhistorischen Zusammenfassungen zur Verfügung. Kaum etwas weist darauf hin, dass Leibniz' Ideen in unserer Region schon zu seinen Lebzeiten bekannt gewesen wären. Die Ausgaben seiner Werke und seiner Korrespondenz sprechen dafür, dass der Philosoph viel über die Geschichte der besagten Region wusste und zu bemerkenswerten Erkenntnissen in der Erforschung von Themen wie z. B. der Sprachverwandtschaft gelangte. Wohlbekannt sind seine Feststellungen hinsichtlich der Herkunft der siebenbürgischen Sachsen und ihrer Sprache.¹

Im Weiteren möchte ich auf Angaben eingehen, die zum Teil bereits vor mehr als hundert Jahren publiziert, von siebenbürgischen Forschern jedoch nur

* Dr. Zsuzsa Font, University of Szeged – Faculty of Humanities. Dugonics square 13, H6720 Szeged, Hungary. Tel: +36 62544000; e-mail: font@hung.u-szeged.hu.

¹ Diese wurden von siebenbürgischer Seite oft überbewertet. In seinem Brief an Johann Fabricius aus dem Jahr 1697 beruft sich Leibniz auf die Werke von Lorenz Töppelt und Valentin Frank. Gottfried Wilhelm Leibniz, *Schriften und Briefe zur Geschichte* (bearb., kommentiert und hrsg. von Malte-Ludolf Babin und Gerd van den Heuvel) (Hannover: Hahnsche Buchhandlung, 2004), 786–797.

**CREDINȚĂ – PUTERE – POLITICĂ. CONTROVERSE,
CONFLICTE ȘI ÎNCERCĂRI DE RECONCILIERE
ÎN TRANSILVANIA ÎNTRE BISERICĂ ȘI „UNIVERSITATEA
SĂSEASCĂ” DE LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVI-LEA
PÂNĂ LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVIII-LEA**

ULRICH A. WIEN*

**FAITH–POWER–POLITICS. CONTROVERSY, CONFLICT AND
ATTEMPTS OF RECONCILIATION BETWEEN THE CHURCH AND THE
“SAXON UNIVERSITY” FROM THE MIDDLE OF THE 16TH
TO THE MIDDLE OF THE 18TH CENTURY**

The paper aims at discussing the preliminary conclusions drawn from editing the documents of the sessions the synods of the bishopric Biertan/Birthälm held from 1618 to 1753. There are three main problems the author discusses, namely: the general canonical visitations, the negotiation from the middle of the 17th century, when the “approbate”, the first constitution, was elaborated and the controversy concerning the reception of pietistic ideas by the Lutheran Saxon priests.

Keywords: “Saxon University”, authority, Biertan, canonical visitations, bishopric, Pietism.

Deși ne aflăm într-o fază incipientă în ceea ce privește editarea documentelor de la ședințele sinoadelor episcopiei Biertan din intervalul 1618–1753, din cele analizate până în prezent se pot trage câteva concluzii preliminare.

Cele trei probleme de bază, pe care le-am urmărit în analiza noastră, au fost:

1. Vizitele canonice generale
2. Negocierile din timpul elaborării prevederilor constituționale din „Approbate” după mijlocul secolului al XVII-lea
3. Controversele legate de Pietism în prima treime a secolului al XVIII-lea.

CONSIDERAȚII PRELIMINARE

Relația dintre politică și confesiune în Transilvania premodernă este complexă, cu siguranță mai complexă decât în Europa Centrală în același interval

* Dr. Ulrich Wien, University of Koblenz-Landau – Institute for Evangelical Theology. Bürgerstraße 23 Landau, Germany. Tel: +49 06341280 – 32300; e-mail: wien@uni-landau.de.